

‘Vakkennis opbouwen in onderzoeksactiviteiten’

In de workshop vakkennis opbouwen in onderzoeksactiviteiten starten we door met elkaar te verkennen wat kennis nu eigenlijk is. Dit doen we door met elkaar de kennis die we hebben over gezonde voeding op tafel te leggen. Aardappels, sinaasappels en een potje appelstroop komen voorbij, ook duiken mensen de meegebrachte artikelen in over gezonde voeding. Met elkaar weten we een hoop over gezonde voeding. Maar is dit nu kennis? Middels een PowerPoint presentatie pakken we de theorie erbij:

We spreken in Ontwikkelingsgericht Onderwijs over kennis opbouwen. Daarachter zit het idee dat kennis geen aftelbare verzameling feiten is.

Juist doordat mensen en de samenleving zich ontwikkelen ontstaan er steeds nieuwe denkbeelden en ideeën. Zaken die eerst nog te boek stonden als ware kennis, worden afgedaan, omdat nieuwe inzichten zijn ontstaan. Wat overblijft aan ‘nieuwe kennis’ zijn de begrippen die je hebt leren gebruiken. Van Oers (2009b, p.6): “Het wordt echter steeds duidelijker dat er geen absolute kennis bestaat, maar dat deze contextgebonden is. Het idee dat we kennis kunnen doorgeven als vaststaande pakketjes, los van praktijken waarin ze moeten functioneren, is onhoudbaar. Kennis moet daarom telkens in context gereconstrueerd worden en het is juist dat, wat we leerlingen moeten leren.”

Vandaar dat we in ieder ontwikkelingsgericht thema de sociaal-culturele praktijk centraal stellen. Leren deelnemen aan de sociaal-culturele praktijk en kennis construeren binnen de kaders van deze sociaal-culturele praktijk. Natuurlijk blijft de opgebouwde kennis niet slechts tussen de kaders van de opgebouwde sociaal-culturele praktijk. Het is juist interessant om je opgedane inzichten te vergelijken met inzichten die in een andere sociaal-culturele praktijk zijn opgebouwd. Het accent ligt op de verbinding van de inhoud met praktijken die in het maatschappelijk functioneren belangrijk zijn (Van Oers, 2009b).

Zo leren leerlingen bijvoorbeeld wat gezond voedsel is; producten waar je lichaam voldoende eiwitten, vetten, koolhydraten, vitaminen en mineralen uit kan halen. Leerlingen snappen wat gezonde voeding is, echter een begrip als ‘gezonde voeding’ wordt pas onderdeel van de kennis van leerlingen als ze het belang van gezonde voeding in actuele kwesties gaan zien en begrijpen.

Vanuit deze ideeën gaan we de praktijk in van groep 8 bij juf Colette. Zij heeft met haar groep gewerkt rondom het thema talenten en beroepen. Om zo de leerlingen kennis te laten maken met de verschillende beroepen en hun eigen talenten. Dit in het kader van: wat wil je worden, je toekomst dromen en je verwachtingen na de basisschool en schoolkeuze.

Startactiviteiten: talentenkijker vanuit NEMO (technische beroepen), ouders in de klas presenteren hun vak, interview aan ouders, kernkwaliteiten spel (kwaliteitenkistje en talentenkaartjes), favoriete beroepen binnen de groep, en filmpjes over beroepen nu en vroeger.

Werken naar de sociaal culturele activiteit binnen het thema:

- De workshops voor klasgenoten over jouw beroep
- Beroepenboek
- Beroepenspel

Onderzoeken:

- Bronnenonderzoek voor beroepenboek; redactiegroep en schrijvers
- Praktijkonderzoek: stage lopen bij bedrijven of ouders (afspraak voorbereiden en maken, interview afnemen, verslaglegging mondeling en schriftelijk)
- **Experimenten; het cake onderzoek**; Hoe word je een goede kok?

In de workshop zoomen we in op het experimenteel onderzoek naar: Hoe word je een goede kok? Er zijn drie leerlingen bij Colette in de groep die kok willen worden, zij hebben gelezen dat een kok zelf gerechten samenstelt en vaak met eigen recepten werkt. Deze leerlingen willen graag een goede kok worden en vragen zich dus af: 'Wat kan ik doen om mijn recept te verbeteren?'

Colette pakt dit met ze op door deze vraag te onderzoeken middels het bakken van cakes. Ze gaan verschillende cakes bakken en iedere keer passen ze de hoeveelheid melk, boter en eieren aan en gebruiken ze verschillende soorten boter. De andere leerlingen in de groep worden ingezet als testpanel: 'Verbeteren de aspirant koks het recept met deze wijziging of niet?'

In de workshop voeren we een klein gedeelte van dit experiment uit, Colette heeft twee cakes mee, gebakken door de drie koks. En we bekijken middels een filmpje een gedeelte van het onderzoek om te zien hoe deze leerlingen nu kennis opbouwen.